

Република Србија
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА
ЗАШТИТУ ПРАВА У ПОСТУПЦИМА
ЈАВНИХ НАБАВКИ

Бр. 4-00-620/2021

Датум, 07.10.2021. године

Београд

ОБЈАВЉЕНО НА WEB
ПРЕЗЕНТАЦИЈИ И ОГЛАСНОЈ
ТАБЛИ ДАНА 18.11.2021.
ГОДИНЕ. ОБАВЕШТЕЊЕ СЕ
СМАТРА ИЗВРШЕНИМ ИСТЕКОМ
ДАНА. 03.12.2021. ГОДИНЕ.

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија), одлучујући о захтеву за заштиту права подносиоца захтева „Зоран Станисављевић ПР, Пројектни биро Замградња“, Сопот, ул. Лазе Ивановића бр. 4, Сопот, поднетом у отвореном поступку јавне набавке услуга – стручни и архитектонски надзор на згради „Народно позориште – Narodno kazalište – Nepszinhaz“, Суботица, ЈН бр. К 55/21, за који је дана 24.07.2021. године објављен јавни позив на Порталу јавних набавки (послат на објављивање 23.07.2021. године), наручиоца Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Град Суботица, Градска управа, Трг слободе 1, Суботица, у већу састављеном од члана Републичке комисије Жељка Грошете, као председника већа, те чланице Републичке комисије Јелене Стојановић и члана Републичке комисије Славише Т. Милошевића, као чланова већа, на основу чл. 187, 198. и 226. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник Републике Србије“, бр. 91/2019, у даљем тексту: ЗЈН), на седници одржаној дана 07.10.2021. године, донела је:

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ КАО ОСНОВАН захтев за заштиту права подносиоца захтева „Зоран Станисављевић ПР, Пројектни биро Замградња“, Сопот и **ДЕЛИМИЧНО ПОНИШТАВА** отворени поступак јавне набавке услуга – стручни и архитектонски надзор на згради „Народно позориште - Narodno kazalište – Nepszinhaz“, Суботица, ЈН бр. К 55/21, за који је дана 24.07.2021. године објављен јавни позив на Порталу јавних набавки (послат на објављивање 23.07.2021. године), наручиоца Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Град Суботица, Градска управа, Суботица, у делу израде конкурсне документације.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ наручилац Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Град Суботица, Градска управа, Суботица, да подносиоцу захтева „Зоран Станисављевић ПР, Пројектни биро Замградња“, Сопот надокнади трошкове поступка заштите права у износу од 120.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Образложење

Ради спровођења отвореног поступак јавне набавке услуга – стручни и архитектонски надзор на згради „Народно позориште – „Narodno kazalište – Nepszinhaz“, Суботица, ЈН бр. К 55/21, процењене вредности 21.833.300,00 динара без ПДВ-а наручиоца Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Град Суботица, Градска

Јавни позив за предметни поступак јавне набавке објављен је на Порталу јавних набавки 24.07.2021. године (послат на објављивање 23.07.2021. године).

Истог дана на Порталу јавних набавки објављена је конкурсна документација за предметни поступак јавне набавке.

У јавном позиву је наведено да рок за подношење понуда истиче 20.08.2021. године у 10 часова.

Привредни субјект „Зоран Станисављевић“ ПР, Пројектни биро Замградња“, Сопот (у даљем тексту: подносилац захтева), иницирао је поступак заштите права поводом поступања наручиоца у вези са спровођењем предметног поступка јавне набавке, оспоравајући садржину конкурсне документације коју је наручилац у конкретном случају сачинио, тако што је наручиоцу дана 17.08.2021. године, електронским путем преко Портала јавних набавки, поднео захтев за заштиту права.

У поднетом захтеву за заштиту права подносилац захтева је истакао да је наручилац покушао да злоупотреби одредбу члана 97. став 2. тачка 2) ЗЈН, с обзиром да је одговоре објавио последњег дана рока за објаву истих у 13:22 часова, на који начин је оставио рок који је мањи од једног дана за подношење захтева за заштиту права. Подносилац захтева је даље навео да је критеријум за квалитативан избор привредног субјекта који се односи на технички и стручни капацитет тачка 3.1) списак пружених услуга споран из угла неоснованог ограничавања конкуренције и неједнакости понуђача, као и дискриминације понуђача, али и недостатка логичке везе са предметом јавне набавке. Наиме, подносилац захтева је указао да је спорно то што се у финансијском делу референце, она везује за вредност радова, иако су и услуге самог надзора теретног карактера, а свакако оне које морају бити предмет референце у ситуацији када је иста услуга и предмет будуће облигације. Са тим у вези, подносилац захтева сматра да је наручилац био дужан да прописује референцу за конкретну услугу, везујући исту за вредност радова, уместо да везује за вредност саме услуге за коју се тражи референца, које поступање је у складу са чланом 114. став 2, 3. и 4. ЗЈН, те у вези члана 117. став 1. ЗЈН.

Са изнетим у вези, подносилац захтева је указао да је наручилац, захтевао радове на сценској техници у вредности од најмање 100.000.000,00 динара без ПДВ-а, иако, неспорно мора доћи до те упоредне анализе, за прву фазу радова исти нису захтевани, а сада ће, симптоматично бити та референца дата и призната лицу које је вршило надзор у тој првој фази које је уједно и једино лице на тржишту које ту референцу може испунити, што му самим тим пружа неосновану предност у односу на друге заинтересоване, а способне привредне субјекте. Дакле, подносилац захтева сматра да не постоји оправдање да се за две фазе поступка за исти предмет јавне набавке, прописију у великој мери различити критеријуми, користећи на тај начин прву фазу као неку врсту „предквалификације“ (дискриминације) само за оне понуђаче који су вршили конкретне услуге у првој фази, те тиме стекли, за другу фазу, пројектовану референцу, а на који начин је наручилац покушао да „легаллизује дискриминацију“ и неједнакост међу понуђачима.

Подносилац захтева је даље истакао да је површина објекта који је предмет надзора у конкретној јавној набавци 6.000 м², те произилази да је критеријум постављен несразмерно у односу на предмет јавне набавке и неоправдано дискриминаторски, а посебно се може поставити питање у којој мери је он потребан јер не врши позитивну селекцију међу понуђачима, већ апсолутну дискриминацију међу њима. Сходно томе, подносилац захтева сматра да је нејасно из којих разлога је наручилац прописао да три објекта брвто површине буду минималне вредности референце за радове од 400.000.000 динара те да да од тога бар један буде заштићен објекат минималне површине од 6.000 м² и минималне вредности од 350.000.000 дин, да се од тог износа од 350.000.000 дин односи најмање 100.000.000 дин на сценску опрему, односно како се на тај начин врши позитивна селекција, а не да се „црта фото-робот“ јединог понуђача који има баш овако дефинисану референцу. Дакле, ако је циљ прописивања пословног капацитета да се у односу на обим и

комплексности набавке направи својеврсна селекција међу понуђачима и међу њима одабере економски најповољнија понуда, онда наручилац тај циљ дефинитивно није ни близу да испуни јер се по оцени подносиоца захтева није придржавао објективних потреба у односу на предмет услуга, нити је референцу прописао на начин којим би обезбедио било какву конкуренцију. Са изнетим у вези, подносилац захтева је истакао да је у циљу обезбеђивања ефективне конкуренције која подразумева немогућност учешћа неквалификованим привредним субјектима, док са друге стране обезбеђује логичку везу са предметом јавне набавке и срамеру са истим, предложио референцу која би подразумевала пет објеката високоградње јавне намене који се односе на адаптацију, санацију или реконструкцију од којих три укупне површине 6.000 м², посебно ако се има у виду да остали захтеви само воде ка остваривању неоправдане предности за извршиоца предметних услуга у првој фази предметних радова, што се посебно односи на сценску опрему која није била предмет референци у првој фази.

На основу свега изнетог, подносилац захтева је предложио да се предметни захтев за заштиту права као основан и поступак јавне набавке делимично поништи, као и да му се надокнаде трошкове поступка заштите права у укупном износу од 120.000,00 динара на име уплаћене таксе за поднети захтев за заштиту права.

Ради одлучивања о захтеву за заштиту права, наручилац је путем препоручене поштом дана 26.08.2021. године доставио Републичкој комисији Одговор на захтев за заштиту права, а који је, преко Портала јавних набавки дана 23.08.2021. године, доставио и подносиоцу захтева у складу са чланом 220. став 1. тачка 2) ЗЈН.

У наведеном Одговору на захтев за заштиту права наручилац је указао да је објекат зграда Народног позоришта у Суботици под заштитом споменика културе и налази се у заштићеном језгру града. Даље је истакао да је инвестициона вредност радова за 8-2 фазу цца 800.000.000,00 динара. С обзиром на вредност и значај објекта, наручилац је навео да кроз тражене критеријуме пословног капацитета жели да укаже на потребу ангажовања надзорног органа који је имао искуства на одређеним пословима и задацима који су описани у техничкој спецификацији, који је саставни део конкурсне документације, односно да је извршио реализацију уговора којима се доказује то искуство, притом указујући да вредност инвестиције и бруто површина објекта показује да су у питању озбиљни пројекти реконструкције, адаптације и санације, а не неке мање поправке и мале реконструкције, адаптације или санације.

Надаље, наручилац је указао да радови везани за сценску технику у фази 8-2 нису исти као у фази 8-1, указујући да се у предметној фази врши повезивање и пуштање у рад постојеће и новомонтиране сценске и позоришне технике, те да вредност радова у 8-2 фази на сценској техници износи цца 110.000.000,00 динара. Са тим у вези, наручилац је даље појаснио да се у предметном поступку јавне набавке захтева испуњење критеријума по претходним референтним уговорима у вредности која је у овој фази потребна за квалитетно извршење услуга стручног надзора над извођењем радова на сценској техници. Даље је навео да је на основу истраживања тржишта и на основу искуства, утврђено да више привредних субјеката испуњава захтевани критеријум ако наступају као група понуђача. Наручилац је даље навео да је бруто површина Народног позоришта у Суботици 14.632,30 м², у вези са чим је образложио да је захтевано да један заштићени објекат од стране завода за заштиту споменика и културе буде најмање бруто површине 6.000 м², што значи још мање од половине бруто површине предметног објекта на којима се изводе радови и над којима се тражи квалитетан и искусан понуђач који ће вршити стручни надзор над извођењем радова. Наручилац је даље појаснио да је захтевано да је понуђач извршио услуге стручног надзора на најмање 5 (пет) објеката високоградње јавне намене које се односе на адаптацију, санацију или реконструкцију минималне вредности радова од 700.000.000,00 динара од којих треба да је најмање 3 (три) објекта јавне намене које су под заштитом споменика културе минималне бруто површине 20.000 м² минималне вредности изведених радова од најмање 400.000.000,00 динара без ПДВ-а од којих треба

да је 1 (један) заштићени објекат минималне бруто површине од 6.000 м² вредности изведених радова најмање 350.000.000,00 динара без ПДВ-а, где су обухваћени и радови на сценској техници у вредности од најмање 100.000.000,00 динара без ПДВ-а. Поред наведеног, наручилац је истакао да је критеријуме за квалитативан избор привредног субјекта дефинисао полазећи од објективних потреба да са доказивањем способности понуђача преко референтних извршених услуга на већим пројектима докаже способност да реализује конкретан уговор о јавној набавци, уколико им исти буде додељен.

Наручилац је даље образложио да је водио рачуна да додатни услови буду у логичкој вези и сразмерни обиму предметне јавне набавке, да би се извршила селекција оних понуђача који с обзиром на своје капацитете говоре о његовој способности, искуству и озбиљности приликом ранијег наступања на тржишту за релевантне послове и да могу успешно, поуздано, одговорно и квалитетно реализовати уговор који са њима буде закључен након спроведеног поступка јавне набавке, посебно ако се има у виду да понуђачи кроз испуњење предметних пословних капацитета доказују искуство у пружању предметних услуга, те поседовање адекватног знања у обављању такве услуге, а самим тим и потврђује њихова референтна пословна способност да обави предметну услугу.

Из документације, којом у предметном поступку заштите права располаже Републичка комисија, произилази да подносилац захтева није доставио Републичкој комисији мишљење у вези са Одговором наручиоца бр. IV-11-404-262/2021-2 од дана 23.08.2021. године.

Имајући у виду да је уз захтев за заштиту права достављен доказ да је уплаћена такса, да је исти поднет у року, од стране лица које има активну легитимацију, као и да је садржина истог у складу са чланом 217. став 1. ЗЈН, Републичка комисија је, у конкретном случају, утврдила да су испуњене процесне претпоставке за поступање по поднетом захтеву за заштиту права.

Испитујући основаност поднетог захтева за заштиту права, а након увида у документацију о предметном поступку јавне набавке, Републичка комисија је одлучила као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у опис техничких спецификација које чине саставни део конкурсне документације у део који је насловљен као „Опис и спецификације предмета, услови испоруке или извршења“ који је објављен на Порталу јавних набавки 24.07.2021. године, утврђено је да је наведено да је предмет услуга вршење архитектонског грађевинског и инсталатерског надзора над извођењем радова предвиђених за наставак адаптације, реконструкције и доградње зграде "Народно позориште - Narodno kazalište - Népszínház" у Суботици, у складу са пројектном документацијом и грађевинском дозволом. Обавеза извршиоца услуге је обављање архитектонског, грађевинског и инсталатерског надзора за време извођења радова до примопредаје радова, координација са инвеститором и извођачем на недељном нивоу, припрема записника и извештаја за предходно извршене радове и за планиране радове као и израда извештаја за окончане радове наставка адаптације, реконструкције и доградње зграде "Народно позориште - Narodno kazalište - Népszínház" у Суботици. Стручни надзор (сваки за своју област) треба да обухвати: - контролу да ли се грађење врши према грађевинској дозволи, односно према техничкој документацији по којој је издата грађевинска дозвола;

- контролу и проверу квалитета извођења свих врста радова и примену прописа, стандарда и техничких норматива, укључујући и стандарде приступачности;
- контролу и оверу количине изведених радова (овера грађевинских књига, привремених и окончане ситуација);
- проверу да ли постоје докази о квалитету материјала, опреме и инсталација које се уграђују и постављају у објекат и да ли постоји документација која доказује њихов квалитет (атест, сертификат и друго);
- контролу и проверу квалитета изведених радова који се према природи и динамици изградње не могу проверити у каснијим фазама изградње објекта;

- давање упутстава извођачу радова;
- сарадњу са пројектантом ради обезбеђења детаља технолошких и организационих решења за извођење радова;
- редовно праћење динамике извођења радова и усклађености са уговореним роковима;
- решавање других питања која се појаве у току извођења радова;
- континуирану сарадњу са Наручиоцем, писаним путем, по свим релевантним питањима;
- учешће у раду комисије за технички преглед објекта.

Увидом у конкурсну документацију, у део под називом „Критеријуми за квалитативан избор привредног субјекта и упутство како се доказује испуњеност тих критеријума“, утврђено је да је у делу 3. „Технички и стручни капацитет“, под тачком 3.1. „Списак пружених услуга“ наведено следеће:

- Правни основ: Члан 117. став 1. наручилац може да одреди услове у погледу техничког и стручног капацитета којима се обезбеђује да привредни субјект има потребне кадровске и техничке ресурсе и искуство потребно за извршење уговора о јавној набавци са одговарајућим нивоом квалитета, а нарочито може да захтева да привредни субјект има довољно искуства у погледу раније извршених уговора.

- Начин доказивања испуњености критеријума: Привредни субјект дужан је да путем Портала састави и уз понуду поднесе изјаву о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, којом потврђује да испуњава овај критеријум за избор привредног субјекта. Наручилац је дужан да пре доношења одлуке у поступку јавне набавке захтева од понуђача који је доставио економски најповољнију понуду да достави доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта. Овај критеријум доказује се достављањем: 1. Потврда наручиоца 2. Фотокопија прве стране окончане ситуације радова и 3. Фотокопија уговора и рачуна о извршеним услугама стручног надзора. Питање / тражени подаци у изјави: У референтном периоду привредни субјект је пружио следеће релевантне услуге: Услови да понуђач испуњава овај услов уколико је у периоду од три последње године до дана истека рока за подношење понуда извршио услуге стручног надзора на најмање 5 (пет) објеката високоградње јавне намене које се односе на адаптацију, санацију или реконструкцију минималне вредности радова од 700.000.000,00 од којих треба да је најмање 3 (три) објекта јавне намене које су под заштитом споменика културе минималне бруто површине 20.000 м² минималне вредности изведених радова од најмање 400.000.000,00 динара без ПДВ-а од којих треба да је 1 (један) заштићени објекат минималне бруто површине од 6.000 м² вредности изведених радова најмање 350.000.000,00 динара без ПДВ-а, где су обухваћени и радови на сценској техници у вредности од најмање 100.000.000,00 динара без ПДВ-а.

- НАПОМЕНА: Наручилац ће прихватити доказе о пруженим услугама које су предмет јавне набавке у периоду дужем од 3 године (не дужем од 5 година), да би се обезбедио одговарајући ниво конкуренције (члан 124. став 1. тачка 2) ЗЈН). - За објекте под заштитом - потврда од стране надлежног завода за заштиту споменика културе да су предметни објекти под заштитом.

Увидом у садржину расположиве документације које је објављена на Порталу јавних набавки, утврђено је да је поводом постављених питања привредног субјекта од дана 30.07.2021. године и дана 01.08.2021. године, која се односе на критеријум за квалитативан избор привредног субјекта у погледу техничког и стручног капацитета те тачке 3.1. „Списак пружених услуга“, наручилац дана 16.08.2021. на Порталу јавних набавки дао појашњење следеће садржине: „Наручилац је и у претходној фази тражио референце за сценску технику као личне референце. У овом случају Наручилац се одлучио да тражи референце и за привредно друштво, што је у потпуности у складу са Законом о јавним набавкама. Критеријуми нису знатно пооштрени, већ су усклађени са обимом предстојећих радова који захтева озбиљне капацитете и искуства. Наручилац не фаворизује ниједног понуђача, већ жели да пронађе озбиљног и искусног партнера за извршење овог уговора. Услови су одређени да би Наручилац обезбедио квалитетног и

искусног партнера за извршење овог посла, што је у потпуности у складу са ЗЈН. Предметни објекат износи цца 15.000 м² који је под заштитом споменика културе. Вредност радова цца се очекује 800.000.000 динара. Самим тим по Закону наручилац је могао тражити 5 уговора за надзор са вредностима радова појединачно од 700.000.000 динара. Наручилац је желео да обезбеди што већу конкуренцију али и да елиминира неозбиљна привредна друштва која немају довољно капацитета за извршење овако обимног посла, па самим тим је доста смањено критеријум до нивоа који је прихватљив самом Наручиоцу. 5 референци од 3 објекта треба да су под заштитом споменика културе од којих један треба да буде обима од половине предметног посла и који садржи и сценску технику, сматрамо да уопште није претеран услов, чак штавише наручилац је доста смањено услове у односу на обим предметне набавке како би обезбедио што већу конкуренцију. Чланом 7. наведено је да наручилац треба да обезбеди што већу конкуренцију, али то не значи да наручилац треба да обезбеди могућност конкурисања сваког привредног друштва које постоји. Сматрамо да је неозбиљно позивати се на сужавање конкуренције код оваквог обимног посла. Услови су сразмерни обиму посла која очекује понуђача који буде био изабран. Самим тим наручилац остаје при постављеним условима. Предложени критеријум од стране потенцијалног понуђача је толико низак, да наручилац сматра да би се тиме угрозио поступак одабира квалитетног и искусног партнера за извршење предметног посла. Предложени критеријум без сценске технике би био прихватљив евентуално за неке школе које су веће квадратуре. С обзиром да се ради о објекту Народног позоришта у заштићеном језгру града, укупне површине цца 15.000 м² и које је од великог и националног значаја значаја за Град Суботицу и за народ који ће га користити. Наручилац остаје при постављеним условима. Предложени критеријум од стране потенцијалног понуђача је толико низак, да наручилац сматра да би се тиме угрозио поступак одабира квалитетног и искусног партнера за извршење предметног посла. Предложени критеријум без сценске технике би био прихватљив евентуално за неке школе које су веће квадратуре. С обзиром да се ради о објекту Народног позоришта у заштићеном језгру града, укупне површине цца 15000 м² и које је од великог и националног значаја за Град Суботицу и народ који ће га користити, наручилац остаје при постављеним условима. Наручилац је и у претходној фази тражио референце за сценску технику као личне референце. У овом случају Наручилац се одлучио да тражи референце и за привредно друштво, што је у потпуности у складу са Законом о јавним набавкама. Критеријуми нису знатно поопштени, већ су усклађени са обимом предстојећих радова који захтева озбиљне капацитете и искуства. Услови су одређени да би Наручилац обезбедио квалитетног и искусног партнера за извршење овог посла, што је у потпуности у складу са ЗЈН. Предметни објекат износи цца 15.000 м² који је под заштитом споменика културе. Вредност радова цца се очекује 800.000.000 динара. Самим тим по Закону наручилац је могао тражити 5 уговора за надзор са вредностима радова појединачно од 700.000.000 динара. Наручилац је желео да обезбеди што већу конкуренцију али и да елиминира неозбиљна привредна друштва која немају довољно капацитета за извршење овако обимног посла па самим тим је доста смањено критеријум до нивоа који је прихватљива самом наручиоцу. 5 референци од 3 објекта треба да су под заштитом споменика културе од којих један треба да буде обима од половине предметног посла и који садржи и сценску технику, сматрамо да уопште није претеран услов, чак штавише Наручилац је доста смањено услове у односу на обим предметне набавке како би обезбедио што већу конкуренцију. Наручилац остаје при одређеним критеријумима“.

Чланом 5. став 1. ЗЈН је прописано да је наручилац обавезан да поступа на економичан и ефикасан начин, да обезбеди конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката, без дискриминације, као и да поступа на транспарентан и пропорционалан начин.

Чланом 7. став 1. ЗЈН је прописано да је наручилац дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију.

Чланом 9. ЗЈН је прописано да је наручилац дужан да у свим фазама поступка јавне набавке обезбеди једнак положај свим привредним субјектима.

Чланом 114. став 1. ЗЈН је прописано да критеријуми за избор привредног субјекта у поступку јавне набавке могу да се односе на: 1) испуњеност услова за обављање професионалне делатности; 2) финансијски и економски капацитет; 3) технички и стручни капацитет. Ставом 2. истог члана ЗЈН је прописано да наручилац одређује критеријуме за избор привредног субјекта из става 1. овог члана увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке. Ставом 3. истог члана ЗЈН је прописано да приликом одређивања критеријума за избор из става 1. овог члана, наручилац може да захтева само ниво капацитета који обезбеђује да ће привредни субјект бити способан да изврши уговор о јавној набавци.

Чланом 114. став 4. ЗЈН је прописано да критеријуми за избор из става 1. овог члана морају да буду у логичкој вези са предметом набавке и сразмерни предмету набавке, док је у ставу 5. истог члана ЗЈН прописано да ако наручилац одреди критеријуме за избор из става 1. овог члана, дужан је да у јавном позиву одреди потребни ниво капацитета и одговарајуће начине њиховог доказивања.

Чланом 117. став 1. ЗЈН је прописано да наручилац може да одреди услове у погледу техничког и стручног капацитета којима се обезбеђује да привредни субјект има потребне кадровске и техничке ресурсе и искуство потребно за извршење уговора о јавној набавци са одговарајућим нивоом квалитета, а нарочито може да захтева да привредни субјект има довољно искуства у погледу раније извршених уговора.

Чланом 124. став 1. ЗЈН је прописано да се технички и стручни капацитет доказује достављањем једног или више доказа, и то: 1) списка радова изведених током периода од највише пет последњих година пре истека рока за подношење понуда, односно пријава са потврдама о задовољавајућем извођењу и исходу најважнијих радова, а ако је потребно да би се обезбедио одговарајући ниво конкуренције, наручиоци могу да назначе да ће се узети у обзир доказ о релевантним радовима извршеним у периоду дужем од пет година, 2) списка испорука релевантних добара или пружених услуга током периода од највише три последње године пре истека рока за подношење понуда, односно пријава, са износима, датумима и називима корисника, а ако је потребно да би се обезбедио одговарајући ниво конкуренције, наручиоци могу да назначе да ће се узети у обзир доказ о релевантним добрима или услугама испорученим, односно пруженим у периоду дужем од три године.

Републичка комисија указује да, приликом дефинисања неопходних капацитета понуђача за реализацију јавне набавке у смислу одредбе члана 114. ЗЈН, наручилац одређује неопходни ниво који мора да испуни сваки понуђач да би могао да учествује у одређеном поступку јавне набавке. Такође, наручилац је дужан да приликом дефинисања критеријума који се односе на испуњеност услова за обављање професионалне делатности, финансијски и економски капацитет, те технички и стручни капацитет, исте одреди на тај начин да буду у логичкој вези са предметом јавне набавке, као и да су сразмерни предмету јавне набавке.

Дакле, наручилац у конкурсној документацији одређује и дефинише критеријуме за избор привредног субјекта који су неопходни за извршење предметне јавне набавке, притом водећи рачуна да тако постављени критеријуми буду у логичкој вези са предметом јавне набавке, тј. да су неопходни за реализацију јавне набавке.

Могућност дефинисања истих, међутим, закон ограничава на начин који подразумева да су исти оправдани имајући у виду предмет јавне набавке, а што заправо подразумева да наручилац мора да оправда потребу за дефинисање истих, у сваком конкретном поступку јавне набавке, уколико су оспорени.

У конкретном случају, наручилац је приликом дефинисања критеријума за избор привредног субјекта који се односе на „Технички и стручни капацитет“, под тачком 3.1. „Списак пружених услуга“ захтевао да је понуђач у периоду од три последње године до дана истека рока за подношење понуда извршио услуге стручног надзора на најмање 5

(пет) објеката високоградње јавне намене које се односе на адаптацију, санацију или реконструкцију минималне вредности радова од 700.000.000,00 од којих треба да је најмање 3 (три) објекта јавне намене које су под заштитом споменика културе минималне бруто површине 20.000 м² минималне вредности изведених радова од најмање 400.000.000,00 динара без ПДВ-а од којих треба да је 1 (један) заштићени објекат минималне бруто површине од 6.000 м² вредности изведених радова најмање 350.000.000,00 динара без ПДВ-а, где су обухваћени и радови на сценској техници у вредности од најмање 100.000.000,00 динара без ПДВ-а. У конкурсној документацији је дефинисано да је привредни субјект дужан да путем Портала састави и уз понуду поднесе изјаву о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, којом потврђује да испуњава овај критеријум за избор привредног субјекта, који критеријум се доказује достављањем: 1. Потврде наручиоца 2. Фотокопије прве стране окончане ситуације радова и 3. Фотокопије уговора и рачуна о извршеним услугама стручног надзора.

Подносилац захтева је поднетим захтевом за заштиту права оспорио начин дефинисања предметног критеријума за избор привредног субјекта који се односи на технички и стручни капацитет, са образложењем да исти није у логичкој вези са предметом конкретне јавне набавке као и да се начином на који је исти дефинисан неосновано ограничава конкуренција и врши дискриминација међу понуђачима. Наиме, подносилац захтева је указао да је спорно то што се у финансијском делу референце, она везује за вредност радова, иако су и услуге самог надзора теретног карактера, а свакако оне које морају бити предмет референце у ситуацији када су иста услуга и предмет будуће облигације. Подносилац захтева је даље оспорио околност што је наручилац захтевао радове на сценској техници у вредности од најмање 100.000.000,00 динара без ПДВ-а, иако, за прву фазу радова исти нису захтевани, указујући да је да је површина објекта који је предмет надзора у конкретној јавној набавци 6.000 м², те произилази да је критеријум постављен несразмерно предмету конкретне јавне набавке. Сходно томе, подносилац захтева сматра да је нејасно из којих разлога је наручилац прописао да три објекта бруто површине буду минималне вредности референце за радове од 400.000.000 динара а онда се у доброј мери контрадикторно, а свакако неосновано, условљава да од тога бар један буде заштићен објекат минималне површине од 6.000 м² и минималне вредности од 350.000.000 динара и то још да се од тог износа од 350.000.000 динара односи најмање 100.000.000 динара на сценску опрему, односно како се на тај начин врши позитивна селекција, а не да се „црта фото-робот“ јединог понуђача који има баш овако дефинисану референцу.

Са изнетим у вези, подносилац захтева је истакао да је у циљу обезбеђивања ефективне конкуренције која подразумева немогућност учешћа неквалификованим привредним субјектима, те обезбеђивања логичке везе са предметом јавне набавке и сразмеру са истим, предложио референцу која би подразумевала пет објеката високоградње јавне намене које се односе на адаптацију, санацију или реконструкцију од којих три укупне површине 6.000 м², посебно ако се има у виду да остали захтеви само воде ка остваривању неоправдане предности за извршиоца предметних услуга у првој фази предметних радова, што се посебно односи на сценску опрему која није била предмет референци у првој фази.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, те аргументацију наручиоца која је изнету како у додатним појашњењима као и у Одговору датом поводом поднетог захтева за заштиту права, Републичка комисија налази да је наручилац делимично образложио разлоге те објективне потребе којим се руководи приликом дефинисања предметног критеријума за квалитативан избор привредног субјекта у погледу тачке 3.1.) списак пружених услуга, у смислу да је захтевано да је понуђач у периоду од три последње године до дана истека рока за подношење понуда извршио услуге стручног надзора на најмање 5 (пет) објеката високоградње јавне намене које се односе на адаптацију, санацију

или реконструкцију минималне вредности радова од 700.000.000,00 динара минималне вредности изведених радова од најмање 400.000.000,00 динара без ПДВ-а од којих треба да је 1 (један) заштићени објекат минималне бруто површине од 6.000 м² вредности изведених радова најмање 350.000.000,00 динара без ПДВ-а, где су обухваћени и радови на сценској техници у вредности од најмање 100.000.000,00 динара без ПДВ-а.

У вези са тим, посебно је битно указати да је предметни објекат под заштитом споменика културе и налази се у заштићеном језгру града, те да је инвестициона вредност радова за 8-2 фазу цца 800.000.000,00 динара. С обзиром на вредност и значај објекта, наручилац је појаснио да кроз захтеване критеријуме пословног капацитета жели да укаже на потребу ангажовања надзорног органа који је имао искуства на одређеним пословима и задацима који су описани у техничкој спецификацији, који је саставни део конкурсне документације, односно да је извршио реализацију уговора којима се доказује то искуство. Даље је образложио да тражена вредност инвестиције и бруто површина објекта показује да су у питању озбиљни пројекти реконструкције, адаптације и санације, а не неке мање поправке и мале реконструкције, адаптације или санације. Наручилац је даље навео да радови везани за сценску технику у фази 8-2 нису исти као у фази 8-1., будући да се у предметној фази врши повезивање и пуштање у рад постојеће и новомонтиране сценске и позоришне технике. Вредност радова у 8-2 фази на сценској техници износи цца. 110.000.000,00 динара, из чега следи да наручилац у поступку јавне набавке захтева испуњење критеријума по претходним референтним уговорима у вредности која је у овој фази потребна за квалитетно извршење услуга стручног надзора над извођењем радова на сценској техници, притом указујући да на основу истраживања тржишта и искуства, има сазнања да више привредних субјеката испуњава овај услов ако наступају као група понуђача. Сходно изнетом, имајући у виду комплексност предмета конкретне јавне набавке и повезаности са извођењем радова који се односе на предметни објекат, Републичка комисија налази да околност што је наручилац приликом дефинисања критеријума за квалитативан избор привредног субјекта који се односи на списак пружених услуга захтевао да су извршене услуге стручног надзора у односу на минималну вредност радова, у конкретном случају, узимајући у обзир специфичност предмета конкретне јавне набавке, не представља поступање које је противно одредбама ЗЈН.

Међутим, имајући у виду начин на који је наручилац дефинисао минималну бруто површину од 20.000 м² за три објекта јавне намене, произилази да наручилац приликом дефинисања критеријума за квалитативан избор привредног субјекта у том делу није поступио у складу са одредбом члана 114. став 4. ЗЈН, будући да се у конкретном случају не може утврдити логичка повезаност тако дефинисаног захтева у конкурсној документацији те предмета конкретне јавне набавке.

Наиме, имајући у виду да се из садржине копије Извода из пројекта који је наручилац Републичкој комисији доставио дана 30.08.2021. године може утврдити да је бруто површина Народног позоришта у Суботици 14.532,30 м², те узимајући у обзир начин на који је дефинисан критеријум за квалитативан избор привредног субјекта у погледу опредељене бруто површине три објекта јавне намене који су под заштитом споменика културе, произилази да се не може утврдити логичка повезаност тако дефинисаног захтева и предмета конкретне јавне набавке, посебно ако се има у виду да је укупна бруто површина објекта 14.532,30 м².

Ово посебно стога што се, узимајући у обзир начин на који је дефинисан предметни захтев у конкурсној документацији, не може несумњиво утврдити да ли је захтевана минимална бруто површина од 20.000 м² збирно за сва три објекта, или се та минимална вредност бруто површине односи појединачно на сваки објекат. Изнето додатно потврђује и околност да наручилац у Одговору на захтев за заштиту права није конкретно образложио и појаснио из којих разлога је неопходно да три објекта јавне намене имају бруто површину од 20.000 м² (појединачно или збирно), за доказивање испуњености критеријума у погледу Техничког и стручног капацитета, тачка 3.1) „Списак пружених

услуга“, односно која је логичка повезаност тако дефинисаног захтева и предмета конкретне јавне набавке.

Са друге стране, када је реч о указивању подносиоца захтева да је критеријум за избор привредног субјекта у погледу техничког и стручног капацитета дефинисан на начин који је дискриминаторски и противан основним начелима ЗЈН, Републичка комисија налази да су указивања подносиоца захтева у том делу неоснована и то најпре због тога што се целокупна аргументација подносиоца захтева, без достављања било каквих доказа, састоји у наводу да „се црта фото робот јединог понуђача који има баш тако дефинисану референцу“.

Сходно томе, будући да подносилац захтева у прилогу поднетог захтева за заштиту није доставио на увид одговарајуће доказе за своје тврдње да искључиво један понуђач испуњава захтевани критеријум за квалитативан избор привредног субјекта из тачке 3.1. „списак пружених услуга“, то је Републичка комисија указивања подносиоца захтева као неаргументована и непоткрепљена одговарајућим доказима, одбила као неоснована.

Републичка комисија напомиње да из околности конкретног случаја не произилази закључак да је утврђено поступање наручиоца омогућило да се на објективан начин утврди да је садржина спорног критеријума за квалитативни избор привредног субјекта одређена тако да је захтеван ниво капацитета који обезбеђује да ће, само привредни субјект који задовољава исти у делу који се односи на захтевани број реализованих услуга, бити способан да реализује предметни уговор. Наручилац, дакле у конкретном случају није оправдао инсистирање искључиво на захтеваној бруто површини од 20.000 м² за три објекта јавне намене, односно исто није довео у логичку везу са предметом конкретне јавне набавке, те је разматрани навод подносиоца захтева оцењен као основан.

Имајући у виду све наведено, те чињенично стање утврђено у односу на поступање наручиоца приликом дефинисања критеријума за избор привредног субјекта који се односи на „стручни капацитет“, Републичка комисија налази да је неопходно да, имајући у виду предмет јавне набавке ради чије реализације се додељује уговор у предметном поступку јавне набавке, а водећи рачуна о својим обавезама утврђеним одредбама чл. 7. и 10. ЗЈН, наручилац додатно размотри садржину наведеног критеријума за квалитативан избор привредног субјекта у погледу техничког и стручног капацитета у тачкама 3.1. „Списак пружених услуга“ у складу са изнетим примедбама Републичке комисије, те да исти у предметном поступку јавне набавке дефинише на начин који ће бити у свему у складу са одредбама члана 114. ст. 2. и 3. у вези са чланом 117. став 1. ЗЈН.

Републичка комисија констатује да у конкретном случају наручилац није поступио противно одредби члана 97. став 2. тачка 2) ЗЈН.

С обзиром на све наведено, Републичка комисија је разматрани захтев за заштиту права оценила као основан, те је на основу члана 226. став 4. тачка 1) ЗЈН донела одлуку као у ставу I диспозитива овог решења.

Наручилац је дужан да, након пријема овог решења, размотри начин на који је у конкретном случају одређен критеријум за избор привредног субјекта који се односи на технички и стручни капацитет у тачкама 3.1. „Списак пружених услуга“ тако да у свему буде у складу са одредбама ЗЈН, те да предузме одговарајуће радње како би отклонио пропусте утврђене овим решењем, као и да продужи рок за подношење понуда у складу са ЗЈН.

Чланом 225. став 5. ЗЈН је прописано да ако је захтев за заштиту права основан, подносилац захтева може да оствари право да му наручилац надокнади нужне и оправдане трошкове поступка заштите права.

Имајући у виду наведену законску одредбу, те околност да је по оцени Републичке комисије предметни захтев за заштиту права подносиоца захтева основан, то је Републичка комисија о захтеву за накнаду трошкова, сходно члану 225. став 5. ЗЈН утврдила да подносиоцу захтева припада право на накнаду трошкова поступка заштите

права у укупном износу од 120.000,00 динара, на име плаћене таксе за поднети захтев за заштиту.

Имајући у виду наведено, Републичка комисија је донела одлуку као у ставу II диспозитива овог решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против одлуке Републичке комисије не може да се изјави жалба.

Против одлуке Републичке комисије може да се покрене управни спор, подношењем тужбе Управном суду, у року од 15 дана од дана достављања одлуке подносиоцу захтева.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА
Жељко Грошета

Доставити (по ЗУП-у):

- 1) **наручиоцу:** Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Град Суботица, Градска управа, Трг слободе 1, Суботица;
- 2) **подносиоцу захтева:** „Зоран Станисављевић ПР, Пројектни биро Замградња“, Сопот, ул. Лазе Ивановића бр. 4, Сопот.